

TSHEDIMOŠO TŠA BAKGATHATEMA

Boikutlo ba Pušo ya Dementia: Dinyakišišo ya lefase ya Alzheimer 2019

Rea le leboga ka go nagana go tsena mo thutong ye e lebeletšego maikutlo le ditumelo ka malwetši a Alzheimer le mehuta e mengwe ya dementia go dikologa lefase. Tshedimošo ye e hlalošitše morero wa thuto mme le fana ka hlaloso ya kabelo ga gago le ditokelo tša rena jwalo ka mokgathatema, gaeba o dumela go tšea karolo.

1. Dinyatlišišo ke tša ke eng?

Rena ba Alzheimer International (ADI), re nyaka go tsamaiša hlahlobo e kgolo ka go fetišiša lefaseng ka bophara ka maikutlo le ditumelo tša mabapi le 'dementia'. Go dira se, re nyaka go bokela boitsebiso go batho ba nang le 'dementia', bahlokamedi ba bona, ditsebi tsa maphelo, le setšhaba ka kakaretšo.

Go humana kwešišo ye ntšie ya sererwa, re kgopela dihlopha tše fapanago tša batho gore ba tsenye letsogo, go tšwa dikarolong tšohle tša lefase, ga mmogo le magaeng le mahaeng a metse. Ka nako yeo re tla dira pego e akaretšang dilo tše dihumangwago phatlalatša.

2. Naa ke lokelwa go tše karolo?

Go tswa go wena go diria sephetho sa gore naa o ka tšea karolo goba aowa. Ga go hlokagale gore tšee karolo gaeba a o nyake. Gaeba o dira sephetho sa go tšea karolo re tla go kgopela go tlatša potšišo ya tumello pele o tlatša dinyakišišo.

3. Kamano ya ka e tla ba eng?

O tla botšwa gore o tlatše dinyakišišo ka dipotšišo tše amanago le bolwetši bja 'dementia' le bja Alzheimer's. Dinyakišišo tše di ka tlatšwa Inthaneteng goba go šomiša letlapa leo o ka le šomišago. Dinyakišišo tšedi swanela go tšea nako ye ka bago metsotso e lesome (10) go iša go ye lesome-hlano (15) go fetša.

4. Nka tlogela thuto jwang?

O ka tlogela ntlha lega e le efe ya thuto, ntle le go fana ka mabaka. Gaeba dipotšišo lega e le dife nakong ya dinyakišišo di dira gore o ikwe sa iketla, ga go hlokagale gore o di arabe. Go tloga go thuto go ka se ke gwa ba le seabe go wena.

5. Tsebo ya ka e tla šomišwa ga kakang?

Re rerile go bega ditlamorago tša thuto go World Alzheimer Report 2019. O ka se ke wa tsejwa phatlalatšeng efe kapa efe kapa kgokaganong efe mabapi le dinyakišišo tše.

6. Naa karolo ya ka le dintlha tša ka di tla bolokwa e le sephiri? Naa e tla tsejwa ka lebitšo?

Eya. Boitsebišo bohle boo re bo kgoboketšago ka wena bo bolokilwe ka sephiri mme boitsebišo bohle bo tla tsejwa e le gore re ka se ke ra kgokaganya dikarabo tša dinyakišišo le batho ka bo bona ba phethago dinyakišišo. Difaele tšohle tša data di ka se ke tša tsejwa mme di tla abelanwa feela le banyakišiši ba thuto. Di tla bolokwa difaeleng tša founo tša inthanete ka morago di tla fiwa dikhoutu le go bolokwa ka thoko go mabitšo lega e le afe goba boitsebišo bja bakgathatema.

7. Ke holego efe e ka kgonegago ya go tšea karolo?

Ga go na holego le ga tee-hateeg bakeng sa gago, fela nako e telele e tlogo, thuto ye e tla fana ka tshedimošo ya bohlokoa mabapi le kgethollo ye e ka šomišwago go tšweletša mananeo a ma kaone go batho ba phelango ka dementia.

8. Ke mathata le dikotsi di fe tša go tšea karolo ke?

Ga go lebelwa. O tla botšwa ka seo o se dumelago le maikutlo a gago, ka gona go ka nna gwa diragala gore dipotšišo tše dingwe di ka nna tsa go nyamiša. O tla kgona go kgaotša go kgathatema ka nako engwe le engwe mme o kanna wa gana go araba dipotšišo lega e le dife tše dirago gore o ikwe o sa iketla.

9. Gaeba ke na lepotsiso goba ngongorego?

Gaeba o na le dipotšišo mabapi le thuto ye ikgokgnye le Wendy Weidner: w.weidner@alz.co.uk

Gaeba o thabela go kgathatema thutong ye, ka kgopelo, tlatša potššo ya tumello.